Реферат на тему: "Олена Пчілка "Діти — се наш дорогий скарб, се наша надія, се — молода Україна""

Олена Пчілка

"ДІТИ – СЕ НАШ ДОРОГИЙ СКАРБ,
СЕ НАША НАДІЯ,
СЕ – МОЛОДА УКРАЇНА"

Ці слова належать людині, яка все життя присвятила справі розвитку української культури, невтомно й самовіддано працювала в ім’я відродження української нації. Звати цю людину Ольга Петрівна Драгоманова (по чоловікові Косач). Псевдонім, який вона собі обрала і під яким найчастіше друкувалася, — Олена Пчілка.

Поетеса, автор прозових та драматичних творів, перекладач, науковець, фольклорист і етнограф, публіцист, видавець, активна громадська діячка – це все вона, Олена Пчілка. А ще – вродлива жінка, ніжна й мудра матір, яка виховала геніальну Лесю Українку, виплекала її талант.

Народилася Ольга Петрівна Драгоманова 29 липня 1849 року на Полтавщині, у місті Гадячі.

Ось як розповідала Ольга Петрівна про місця, де проминуло її дитинство:

"Була та гадяцька садиба на високій, крутій горі і спускалася до річки Псла. Під самим Гадячем впадає у Псьол річка Грунь і разом з водами Псла оточує великий острів з кучерявими вербами, а поза островом розстеляється зелена долина, поки не замика її на обрію великий вічнозелений бір сосновий... Дивлячись з нашого вікна на все те поєднання гір, води і зеленощів, я завжди думала, що се чи не найкращий на всю Полтавщину краєвид, — а вона ж має так багато чудових куточків".

Олена Пчілка походила з славетного роду Драгоманових, відомго ще за часів гетьманщини. Предки її перебували на дипломатичній службі у Богдана Хмельницького, дядько – декабрист Яків Драгоманов – помер на засланні у Сибіру, батько Ольги Петрівни мав юридичну освіту, захоплювався літературою, писав вірші, оповідання, збирав народну творчість. У своїй юридичній практиці "держав руку "дрібноти", усяких людей козацького роду". Дітей у сім’ї Драгоманових привчали шанувати природу, любити мистецтво. З гордістю за своїх батьків Олена Пчілка говорила, що в той темний, жорстокий час, коли повновладно панувало деспотичне право, в їхній сім’ї ні з кого не знущались, нікого не карали, і діти виростали, не бачивши ніяких диких сцен розправи сильного з підвладним, а наставляло на добрий розум їх лише спокійне і лагідне слово.

Дітей гляділа й виховувала мама. "Українська течія – се було наше природне оточення... Щодо пісень українських, — згадувала Олена Пчілка, — то не знаю, чи ще в якомусь панському домі співано їх так багато, як у нас". Мама й сама мала гарний

голос, знала безліч пісень і співала їх дітям.

А коли діти підростали до "книжної науки", тоді вчив їх батько.

З дванадцяти років Ольга Драгоманова навчалась у Київському пансіонаті шляхетних дівчат. Брат Михайло – видатний вчений, літературний і громадський діяч – залучає її до київської "Громади" (культурно-освітньої організації ліберальної української інтелігенції). Тут вона знайомиться з композитором Миколою Лисенком, письменником Михайлом Старицьким, вченими, етнографами і фольклористами Павлом Житецьким, Олександром та Софією Русовими. До "Громади" входив також Петро Косач – тоді студент права Київського університету. З ним познайомилась і в 1868 р. взяла шлюб Ольга Петрівна. Жили Косачі у м.Звягелі, потім у Луцьку та селі Колодязному (Ковельського повіту).

У ці роки Ольга Петрівна веде активну видавничу діяльність.

Разом з Михайлом Старицьким вона підготувала і видала два випуски альманаху "Рада", з письменницею Наталією Кобринською видала жіночий альманах "Перший вінок", завдяки їй побачили світ "Співомовки" Степана Руданського.

У 1886 р. виходить перша збірка поезій Олени Пчілки під назвою "Думки-мережанки", публікуються її оповідання та вірші в українському журналі "Зоря". Тут вперше починає друкуватися і юна поетеса Леся Українка.

Незадоволене існуючою системою педагогіки та шкільної освіти, насамперед відірваністю її він національного та народного коріння, подружжя Косачів виховувало і навчало своїх дітей – а їх було шестеро – самотужки.

Ольга Петрівна багато зробила для розвитку їхніх здібностей, дала їм різнобічні знання: вчила музиці, малюванню, мовам, історії, заохочувала до літератури.

З вдячністю і гордістю називала Леся Україна свою матір найкращою, найрозумнішою, найталановитішою жінкою світового рівня.

У кінці 90-х років родина Косачів переїжджає на постійне мешкання до Києва. Ольга Петрівна завідує літературним відділом "Київського літературно-артистичного товариства", стає редактором і видавцем журналу "Рідний край", виступає з доповідями про українських, російських та польських письменників, пише нариси та спогади про видатних діячів української культури: Т.Шевченка, Є.Гребінку, М.Лисенка, М.Старицького, М.Драгоманова, Б.Грінченка, П.Житецького та ін.

Ольга Петрівна Драгоманова була активною громадською діячкою, для багатьох взірцем мужності, сили волі, незламності духу. Протягом усього життя вона наполегливо, безкомпромісно боролася за майбутнє відродження національної культури, за право говорити, писати й друкувати книжки рідною мовою. Неодноразово зверталася до царського уряду з вимогою скасувати заборону друку й викладання у школі українською мовою.

Своїм громадянським обов’язком Олена Пчілка вважала просвітительсько-виховну роботу. Багато енергії й таланту віддала справі виховання й освіти українських дітей, "щоб не виростали вони перевертнями, щоб звикали шанувати своє рідне".

"Діти – се наш дорогий скарб, се наша надія, се – молода Україна", — неодноразово

повторювала Олена Пчілка.

З 1908 року додатком до "Рідного краю" вона почала видавати щомісячний журнал для дітей, який так і називався – "Молода Україна".

У 1917 році письменниця запропонувала створити при товаристві "Просвіта" комісію, яка б дбала про дітей, або "чи дитина виросте приятелем, чи ворогом України, се багато залежить од виховання".

Олена Пілка не була прихильницею революційних методів боротьби за соціальну справедливість, оснований засіб перебудови суспільства вбачала в культурі та освіті.

"Мама не була соціалісткою, — згадувала дочка Олени Пчілки Ісидора, — вважала соціалізм утопією, але демократкою вона була і на словах, і на ділі. Так само, як і ворогом соціальної нерівності мама була все життя і свої переконання висловлювала одверто не тільки в родині своїй чи серед друзів, а широко в громаді, в пресі".

Ліберально-просвітительські ідеї знайшли відображення в творчості Олени Пчілки, найбільше в її драматичних та прозових творах, присвячених змалюванню життя та пошуків його сенсу українською інтелігенцією.

Впровадження нових тем у літературу мало на меті довести цілковиту спроможність української мови в опануванні складних філософських, соціальних та суспільно-політичних явищ (всупереч твердженням деяких діячів російської та української культури, які вважали, що українська мова придатна лише для зображення побуту, природи та кохання).

Ольга Петрівна Драгоманова відома не лише як автор віршів, оповідань, байок, публіцистичних виступів. Вона була визначним ученим-літературознавцем, етнографом, фольклористом.

Їй належать такі праці, як "Українські колядки", "Український народний орнамент", "Українські народні легенди останнього часу", "Українська гумористика", "Почерки национальных типов в украинской народной словесности".

Під час революції і громадянської війни Олена Пчілка жила в Гадячі. Тут вона організувала аматорський дитячий театр, писала п’єси для дітей, редагувала місцеву газету. Потім вона переїздить до Києва, де в 20-30-ті роки працює в етнографічній та літературно-історичній комісіях Академії наук УРСР. У 1928 році за вислуги в розвитку української літератури, науки та культури її обрано членом-кореспондентом АН УРСР.

В останні роки життя, коли почалися сталінські репресії проти української інтелігенції, Ольга Петрівна Косач зазнала переслідувань.

Померла Олена Пчілка 4 жовтня 1930 року в Києві.

Довгий час про неї не писали, не друкували її творів, намагалися викреслити з історії літератури. І лише останнім часом ім’я Олени Пчілки зазвучало в шані (в статтях, телепередачах, на вечорах пам’яті), яку їй давно вже мало віддати суспільство, про оновлення якого мріяла і для якого так багато зробила письменниця.